

HRVATSKI SABOR

Odbor za poljoprivredu

Klasa: 022-02/23-01/72

Urbroj: 6521-16-23-

Zagreb, 27. listopada 2023.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Izvješće s rasprave o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šumama, P.Z. br. 569

Odbor za poljoprivredu Hrvatskoga sabora raspravio je na 114. sjednici održanoj 27. listopada 2023. godine, Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šumama, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 19. listopada 2023. godine.

Odbor za poljoprivredu je, sukladno članku 99. Poslovnika Hrvatskoga sabora proveo raspravu o navedenom Prijedlogu zakona kao matično radno tijelo. U raspravi su, uz predstavnike predlagatelja i članove Odbora za poljoprivredu, sudjelovali i predstavnici javnog i privatnih šumovlasnika, te strukovnih udruga i komora u sektoru šumarstva.

Nakon uvodnog izlaganja predstavnika predlagatelja u raspravi je rečeno kako bi u članku 3. kojim se mijenja članak 28., kojim se dodaje stavak (11), kojim se predlaže izuzeće od izvanredne revizije u šumama malih i srednjih šumoposjednika, ovo izuzeće trebalo odrediti prema površini, a uzimajući u obzir da srednji šumoposjednici gospodare s 20 – 300 hektara šume, što se ne može smatrati malom površinom. U istom članku bi, u novopredloženom stavku (15) nakon izraza „odobrenja“, koji se odnosi na šumskogospodarski plan, trebalo dodati „obnovljenog ili revidiranog“. Uz članak 4. kojim se mijenja članak 29. stavak (3) te se predlaže promjena naziva tijela zaduženog za odobravanje Osnove područja, rečeno je kako promjena naziva „Povjerenstvo“ u „Komisiju“, nije u duhu hrvatskoga jezika. Rečeno je i kako bi ovim izmjenom trebalo definirati da članovi Povjerenstva budu isključivo ovlaštene inženjeri šumarstva, odgovarajućega stručnog smjera. Uz navedeno, upozoreno je kako bi se usklađenost Osnove područja trebala vezati uz akte strateškog planiranja šumarstva, a Republika Hrvatska, uz izuzetak one iz 2003. godine, nema Nacionalnu strategiju za šume, niti Nacionalni program za šume. Uz predložene izmjene u članku 4. ovog akta, kojim se u članku 29. stavku (9), kojim se reguliraju troškovi izrade, obnove ili revizije šumskogospodarskih planova i troškovi rada Povjerenstva, dodaje novi podstavak 7., upitano je na koje se korisnike ovaj podstavak odnosi, a obzirom da su prethodnim podstavcima obuhvaćene pravne osobe, Ustanove, mali i srednji šumoposjednici i javni šumoposjednik. Upitano je i za razloge zbog kojih se člankom 5. ovog akta predlaže obveza za licencirane izvoditelje šumarskih radova u šumama privatnih šumoposjednika, unošenja u Registar podataka o doznačenim stablima i izdanim popratnicama, obzirom da je isto već regulirano Pravilnikom. Rečeno je kako predloženu mogućnost izdavanja dozvole za krčenje u svrhu očuvanja stanišnih tipova i staništa vrsta od interesa za Europsku uniju u degradiranim sastojinama gariga i šibljaka, koja se predlaže člankom 8. ovog akta, nije prihvatljiva. U tom smislu garig i šibljak treba promatrati kao izvorni oblik vegetacije, pa će se ovim krčenjem omogućiti nastavak degradacije mediteranskih šuma, a što nije u skladu sa „zelenom agendom“, a sama odredba nije u skladu s aktivnostima i ciljevima koje se provode kako bi se povećale površine pod pošumljavanjem. Ukazano je i na moguće probleme koji bi u primjeni novopredloženog članka 39 stavka (3), koji se predlaže člankom 8. ovog akta, mogao nastupiti pri podnošenju i rješavanju zahtjeva za krčenje šuma. Uz člankom 11. ovog akta

predloženu izmjenu stavka (3) članka 50. u raspravi je rečeno kako nema potrebe za izmjenom ovog stavka jer nije došlo do značajnijih izmjena u novopredloženom stavku.

Kako se člankom 12. ovog akta, proširuje obuhvat objekata za koje je temeljem članka 51. moguće osnovati pravo građenja za planiranu svrhu, te se istim obuhvaćaju igrališta na otvorenom s pratećim građevinama i građevine posjetiteljske infrastrukture u zaštićenom području prema posebnom propisu iz područja zaštite prirode, uz obrazloženje kako se isto predlaže temeljem prijedloga Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, kako bi se investitorima olakšalo rješavanje imovinsko pravnih odnosa, upitano je o kojim se investitorima i objektima radi. Uz člankom 12. predloženo brisanje stavka (2) članka 51. važećeg Zakona, upitano je znači li isto da će se šuma i šumsko zemljište u vlasništvu RH, koji su u prostornom planu u obuhvatu građevinskog područja i/ili izdvojenog građevinskog područja, a za koje nije pribavljeno mišljenje Ministarstva poljoprivrede na prostorni plan, moći izdvojiti iz šumskogospodarskog područja. Izražena je bojazan kako će u praksi isto doprinijeti daljnjoj prenamjeni šumskoga zemljišta.

Rečeno je i kako se člankom 13. ovog akta predlaže dopuna novim člankom 51.a, u skladu s kojom prijedlogom Ministarstvo poljoprivrede može pojedinu šumu ili šumsko zemljište u vlasništvu RH, ako za to postoji interes RH utvrđen posebnim propisom, izdvojiti iz šumsko gospodarskog područja rješenjem. Kako se istim predlaže i prijenos prava vlasništva, u raspravi je rečeno kako bi ovu dopunu trebalo izmijeniti na način da se zadrži vlasništvo države, a za projekte koji su od interesa za RH propiše mogućnost korištenja dugogodišnje koncesije na predmetnom zemljištu. Rečeno je i kako bi odredbe novopredloženog članka 51.a trebalo detaljnije razraditi. Istaknuto je kako bi u stavak (3) novopredloženog članka 15. kojim se reguliraju izuzetci za dijeljenje katastarskih čestica manjih od 1 ha, uz izraz „drugih građevina“ trebalo dodati tekst „sukladno posebnom propisu o vodama „, a što je u skladu s obrazloženjem predlagatelja o istom. Uz člankom 16. ovog akta predloženo brisanje odredbe važećeg Zakona kojom se uređuje zamjena šuma i šumskih zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske sa šumama u vlasništvu drugih osoba, a uzimajući u obzir i problem usitnjenosti i veličine šuma privatnih šumoposjednika, više je sudionika rasprave reklo kako nema potrebe za brisanjem ove odredbe iz Zakona. U raspravi je pozitivnim ocijenjeno propisivanje uvjeta za davanje u zakup zemljišta kojim gospodare Hrvatske šume. Upozoreno je na dugotrajnost postupaka vezanih uz odobrenja koja se odnose na zaštitu okoliša, a što se loše odražava na investicijske procese. Rečeno je i kako bi se ovim aktom trebala regulirati prava osoba koje gospodare šumama nakon izdvajanja zemljišta iz šumsko gospodarske osnove jer se nerijetko događa da jedinice lokalne samouprave ograničavaju šumarima prometovanje cestama u područjima koja su izdvojena iz šumsko gospodarske osnove. Rečeno je i kako bi se u članku 18. ovog akta, kojim se dodaje novi članak 59.a u stavku (1) trebala dodati alineja: „i drugi adekvatni oblici zaštite sukladno Gospodarskom programu“. Upitano je i za mogućnost postavljanja čvrstih ograda kojima bi zakupci šumskog zemljišta mogli ograditi zakupljeno zemljište u svrhu sprječavanja nastanka šteta. Rečeno je i kako bi u člancima 17. i 18. ovog akta trebalo propisati obvezne rokove za privođenje šumskog zemljišta namijeni, a u članku 18. definirati veličinu i dozvoljene materijale gradnje za izgradnju nadstrešnica za sklanjanje stoke i/ili stočne hrane. Ovim aktom pokušavaju se riješiti problemi u prostoru kojega koristi više dionika, pa je u tom smislu naglašena potreba jasnog razgraničenja između šumskog i poljoprivrednog zemljišta. Uz člankom 20. ovog akta, predloženu dopunu Zakona novim člankom 64.a kojim se predlaže da osoba koja gospodari ili upravlja šumama i šumskim zemljištem u vlasništvu Republike Hrvatske snosi troškove imovinskopravnih odnosa na šumi i šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske u svim parničnim, izvanparničnim, zemljišnoknjižnim, upravnim ili izvan sudskim postupcima i troškovima vezanim uz katastarske izmjere na šumi i šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske, upozoreno je kako Hrvatske šume nisu u mogućnosti, iz svojih prihoda, financirati isto. U raspravi je rečeno i kako bi trebalo produžiti rok u kojemu su, sukladno stavku (2) članka 64a, javni šumoposjednik, pravna osoba i Ustanova dužni, u svrhu

evidentiranja imovine u vlasništvu Republike Hrvatske u poslovnim knjigama, dostaviti vrijednost šuma i šumskog zemljišta, te je predloženo da se taj rok produži na 31. ožujka.

Kako bi se olakšalo i ubrzalo raspolaganje šumskim zemljištem u vlasništvu države ukazano je na potrebu reambulacije zemljišnih knjiga i uvođenja registra neobrađenog i zapuštenog zemljišta, a sve s namjerom njegovog privođenja svrsi. U tom smislu ukazano je na potrebu sankcioniranja neodgovornog ponašanja korisnika poljoprivrednog i šumskog zemljišta i uvođenja poreza za zapušteno poljoprivredno zemljište. Ukazano je i na problem prenamjene poljoprivrednog u šumsko zemljište, čime se smanjuju površine poljoprivrednog zemljišta. Predloženo je ukidanje šumskog doprinosa za male šumoposjednike, jer isto za njih predstavlja značajno financijsko opterećenje. Upozoreno je i na probleme s kojima se šumoposjednici i osobe koje sukladno članku 48. Zakona o šumama, koji nije predmet ovih izmjena, obavljaju stručne poslove i gospodare šumama, a posebno u odnosu na provedbu mjere 4.3.3. iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske. U tom smislu predloženo je da se u članku 8. stavku (1) doda definicija pojma „otvaranje šuma“, koji bi obuhvatio stručne šumarske poslove pripreme, planiranja, projektiranja, izvođenja te nadzora radova izgradnje, rekonstrukcije i održavanja šumske prometne infrastrukture, kao i ostale aktivnosti povezane sa šumskom prometnom infrastrukturom, kojima se šumska prometna infrastruktura optimizira te se omogućuje pristup šumi i šumskom zemljištu. Nastavno na isto u članku 9. stavku (1) iza riječi: „planiranje, projektiranje, izgradnju i održavanje šumske infrastrukture“, potrebno je dodati: „otvaranje šuma“. U raspravi je rečeno i kako bi, vezano uz odredbe članka 28., 31., 35. i 36., koje se odnose na članak 50. Zakona o šumama, zbog jasnoće trebalo taj članak preformulirati na način da glasi: „šumarske radove ne izvode registrirani i licencirani izvođači, a stručne poslove ne obavljaju ovlašteni inženjeri (članak 50. stavci 1. i 4.)“ U raspravi je upozoreno i na ozbiljan problem zlouporabe šumskih resursa u vidu krčenja šuma i šumskih površina bez ishođenja potrebnih dozvola ili krčenja koje prelazi granice potrebnih dozvola. Iako nije predmet ovih izmjena i dopuna Zakona, u raspravi je istaknuto i kako je, temeljem odredbe članka 44. Zakona, pred male šumoposjednike, koji čine 90% vlasnika hrvatskih privatnih šuma, a čije šume su u katastru uvedene kao šumsko zemljište, stavljena obveza cjelodnevnog izravnog čuvanja šuma. Kako se isto odnosi samo na male šumoposjednike, a temeljem odredbe članka 88. Zakona podliježe i prekršajnoj kazni, istu odredbu potrebno je brisati, kako bi se osigurao ravnopravan položaj malih šumoposjednika u odnosu na druge vrste vlasništva u Republici Hrvatskoj. Vezano uz članak 38. stavak (3) ovog akta, ukazano je na potrebu drugačijeg rješavanja povrata površina koje su odlukom Vlade Republike Hrvatske utvrđene zemljištem na kojem se može osnovati služnost radi podizanja višegodišnjih nasada, koje su u katastru nekretnina evidentirane kao šuma ili ostalo šumsko zemljište i u naravi čine šumu, te je predloženo da se iste, bez čekanja revizije šumskogospodarskih planova, uključe u šumskogospodarsko područje.

Predstavnici Hrvatskih šuma potvrdili su svoje sudjelovanje u pripremi ovog akta te su istaknuli da vjeruju kako će njihovi prijedlozi koje su artikulirali na sjednici do drugog čitanja biti uključeni u ovaj akt te su dodali kako Ministarstvo poljoprivrede izdaje mišljenje o opravdanosti prenamjene poljoprivrednog u šumsko zemljišta, a da se isto ne regulira ovim aktom. Uz mogućnost postavljanja čvrstih ograda na šumskom zemljištu koje se daje u zakup, istaknuli su kako bi isto predstavljalo ograničenje za stanovnike tih područja, žurne službe, ali i za migraciju divljači, te da do sada Hrvatske šume nisu zaprimile takove zahtjeve. Predstavnik Ministarstva poljoprivrede istaknuo je kako se dio izrečenih primjedbi ne odnosi na izmjene i dopune ovog akta, pa iste nije moguće prihvatiti prilikom izmjena i dopuna Zakona. Vezano uz promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta istaknuo je kako u ovom postupku sudjeluje Državno odvjetništvo Republike Hrvatske. Predlagatelj će pri izradi Konačnog prijedloga zakona razmotriti mogućnost da se propisivanje izuzeća od izvanredne revizija veže uz površinu kojom gospodari šumoposjednik, a ne uz male i srednje šumoposjednike, kako je to ovim aktom predloženo. Predstavnica predlagatelja odgovorila je kako se promjena kojom se u članku 4. naziv „povjerenstvo“ zamjenjuje s nazivom „komisija“ predlaže zbog usklađivanja sa Zakonom

o sustavu državne uprave. Uz člankom 8. stavkom (2) predloženu mogućnost krčenja degradiranih sastojinama gariga i šibljaka, rekla je kako je isto obveza koja proizlazi iz europskih pravila. Predstavnik predlagatelja istaknuo je kako će sve primjedbe izrečene tijekom rasprave biti razmotrene pri izradi Konačnog prijedloga Zakona.

Nakon provedene rasprave Odbor je jednoglasno (8 glasova „za“) odlučio predložiti Hrvatskome saboru sljedeće

ZAKLJUČKE

- 1. Prihvaća se Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šumama.**
- 2. Mišljenja, primjedbe i prijedlozi iznijeti u raspravi upućuju se predlagatelju radi pripreme Konačnog prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šumama.**

Za izvjestiteljicu na sjednici Hrvatskoga sabora Odbor je odredio zastupnicu Marijanu Petir, predsjednicu Odbora.

PREDSJEDNICA ODBORA

Marijana Petir
